

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۲ - ۱۶ صفر ۱۴۴۵
سال بیست و پنجم - شماره ۶۸۴۱ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۳۰۰۰ تومان

سرمقاله

آیاره مقابله با واردات کالای مشابه داخلی افزایش نرخ ارز است؟

چندی پیش آقای دکتر ولی‌الله سیفی رئیس کل بانک مرکزی در دولت سابق گفت که سال ۹۵ محضر رهبر معظم انقلاب اسلامی شرفیاب شد و استدلال کرد که به دلیل پایین بودن قیمت یورو، واردات لوازم مصرفی از اروپا به ایران افزایش داشته و در پاسخ به دغدغه ایشان درباره تولید داخلی، «افزایش نرخ ارز» را به عنوان راهکار ارائه کرد. از آنجایی که این استدلال، یکی از نسخه‌های رایج برای توجیه افزایش نرخ ارز است و در حال حاضر نیز تکرار می‌شود، توجه به نکاتی در این باره ضروری است.

دکتر سید یاسر جبرائیلی
عضویت علمی دانشگاه

نرخ ارز از دو ناحیه در اقتصاد ما تورم ایجاد می‌کند. نخست، افزایش قیمت ریالی کالاها و وارداتی است. برای نمونه، اگر قیمت هر کیلو دان مرغ یک دلار باشد، با افزایش نرخ دلار برای مرغدان ما از ۴۲۰۰ تومان به ۲۸۵۰۰ تومان، قیمت هر کیلو دان مرغ برای مرغدان ما از ۴۲۰۰ تومان به ۲۸۵۰۰ تومان می‌یابد. با توجه به اینکه تولید هر کیلو مرغ، نیازمند دو کیلو دان است، هزینه خوراک برای تولید هر کیلو مرغ، از ۸۴۰۰ تومان به ۵۷ هزار تومان افزایش می‌یابد که در نهایت موجب افزایش هزینه معیشت مردم می‌شود. دقت کنیم که ۸۵ درصد واردات رسمی کشور، کالاها سرمایه‌ای و واسطه‌ای است، یعنی یا ماشین آلات است یا مواد اولیه تولید. بنابراین، هر یک درصد افزایش نرخ ارز، مستقیماً باعث افزایش یک درصدی قیمت ماشین آلات و مواد اولیه تولید می‌شود و در نهایت - اگر سایر عوامل ثابت بماند - یک درصد قیمت محصول نهایی را برای مصرف کننده ایرانی افزایش می‌دهد. در مقابل، هر یک درصد افزایش نرخ ارز، سود صاحبان ارز را یک درصد افزایش می‌دهد. به یک تجربه زیسته دقت بفرمایید. سال ۱۴۰۱ ما حدود ۵۳ میلیارد دلار صادرات غیر نفتی داشتیم. صادرکنندگان غیر نفتی که عمدتاً صنایع فولادی، پتروشیمی و پالایشی هستند، همان صاحبان ارز هستند که واردکنندگان باید ارز مورد نیاز خود را از آنها خریداری کنند. فروردین ۱۴۰۱، نرخ دلار نیمادار حدود ۲۸ هزار تومان بود. امسال نرخ دلار نیمادار (مکز مبادله) حدود ۳۸ هزار تومان بوده است. یعنی این صادرکنندگان در سال جاری ارز خود را ۱۰ هزار تومان گران تر به واردکنندگان می‌فروشند. اگر در سال جاری نیز این صادرکنندگان به اندازه ۱۴۰۱ صادرات داشته باشند، در عرض یک سال ۵۳۰ هزار میلیارد تومان از محل افزایش نرخ ارز سود بادآورده کسب کرده‌اند و در سوی دیگر، قیمت همه اقلام وارداتی به ازای هر یک دلار، ۱۰ هزار تومان افزایش یافته است. دقت کنیم که این ۵۳۰ هزار میلیارد تومان از آسمان نازل نمی‌شود، بلکه هزینه مردم ما ظرف یک سال حداقل ۵۳۰ هزار میلیارد تومان افزایش می‌یابد. آثار غیرمستقیم این افزایش قیمت البته بسیار بیش از اینهاست. مسیر دوم اثر تورمی نرخ ارز، افزایش قیمت مواد اولیه تولید در داخل کشور است. معالاف سال ۱۳۸۶ سازوکاری در کشور ایجاد شده که ثروت‌های خدادادی این کشور، به قیمت‌های جهانی ضرر بردن نرخ دلار به تولیدکنندگان داخلی فروخته می‌شود. برای نمونه، شرکت کت فولادی ما هر روز صبح قیمت دلاری ورق آهن را از بورس فلزات لندن (LME) می‌گیرد، اما چون در داخل ایران محصول خود را به دلار نمی‌تواند بفروشد، و باید به ریال بفروشد، نرخ دلار اینجا اهمیت پیدا می‌کند. هر چه نرخ دلار بالاتر رود، قیمت جهانی ورق آهن در عدد بالاتری ضرب می‌شود. برای مثال اگر هر تن ورق گرم ۵۵۰ دلار باشد، با دلار ۲۸ هزار تومان هر تن ورق گرم به داخل ۱۵۴ میلیون تومان فروخته می‌شود، اما با افزایش قیمت دلار به ۳۸ هزار تومان، قیمت هر تن ورق گرم بیست برابر فروش در داخل به ۲۰۹ میلیون تومان افزایش می‌یابد (این مثال، فارغ از سازوکار حراج در بورس کالاست که موجب افزایش قیمت‌ها از طریق رقابت می‌شود). نتیجه اینکه شرکت کت فولادی، بدون زحمت اضافی، با افزایش نرخ ارز از ۲۸ به ۳۸ هزار تومان، ورق گرم را حداقل ۵ میلیون تومان گران تر می‌فروشد، در آن سوی تولیدکننده ایرانی ورق گرم ۵ میلیون تومان گران تر می‌خرد و محصول خود را به مصرف کننده به همین نسبت گران تر می‌فروشد. با جهانی‌سازی قیمت‌ها، برای تولیدکنندگان ایرانی هیچ تفاوتی ندارد که مواد اولیه تولید را از داخل تهیه کنند، یا از خارج وارد (بماند که با سیستم حراج که در بورس کالا ایجاد شده، واردات مواد اولیه برای تولیدکننده ایرانی به صرفه تر است). مواد اولیه ایرانی که باید در جنگ اقتصادی، اهرمی برای دفع فشار تحریم می‌شد، با قیمت‌گذاری جهانی و دلاری، تبدیل به اهرمی برای تشدید فشار تحریم شده است. قیمت‌گذاری جهانی و دلاری، باعث شده که متناسب با افزایش نرخ دلار، قیمت مواد اولیه ایرانی نیز بالا رود. **بقیه در صفحه ۲**

خرابکاران صنعتی موساد در تور وزارت دفاع

جانشین وزیر دفاع: خرابکاران شبکه پیچیده رژیم صهیونیستی تلاش کرده بودند که روی برخی از قطعات کانکتور مداری انفجاری و غیر قابل شناسایی گذاشته تا در زمان و تاریخ مشخص و تعیین شده منفجر شود. اگر این خرابکاری کشف نمی‌شد و این قطعات به کار برده می‌شد تمامی موشک‌ها از حیز انتفاع ساقط می‌شد | صفحه ۲

«جوان» جزئیات و آورده‌های انتقال آب دریا به مناطق درگیر کم‌آبی را بررسی می‌کند

فلات ایران سیراب از دریا

۱۵ پروژه انتقال آب از دریای عمان و خلیج فارس به سمت مناطق مختلف درون سرزمینی ایران در حال اجراست

انتقال آب دریای عمان و خلیج فارس به مناطق کم آب کشور به رغم مخالفت برخی کارشناسان محیط زیست می‌تواند ضمن تأمین آب صنایع، به تنش آبی در این مناطق پایان دهد | صفحه ۴

«وارث نون حلال» را

در ستایش رشادت پدران مان سرودیم

صغری خیل فرهنگ | خبرنگار گروه ایثار و مقاومت

اولین همکاری دانشنامه شهدا و ایثارگران (ایثارگران سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) با «شهر سرود» مرکز آرای انقلاب اسلامی (مأوا) با هدف قدردانی و زنده‌نگه‌داشتن یاد و خاطره شهدای مدافع حرم در پروژه «وارث نون حلال» رقم خورد. دانشنامه شهدا و ایثارگران که قصد داشت به مناسبت سالگرد شهادت «شهید حججی» و بزرگداشت «شهدای مدافع حرم» آینده‌شان نگران تر هستند. براساس مطالعاتی پیدا کرده‌است. این آمار ضعیف شدن سلامت روانی نسل فعلی و علائم اضطرابی شدید در سراسر جهان را نشان می‌دهد که یکی از دلایل مهم خشونت‌های جمعی روزافزون است. قرار بود توانمندی فناوریانه را بر ملامی‌کنند؛ به‌طور نمونه در روزهای اخیر یکی از چهره‌های فعال در حوزه زنان با تأکید بر اینکه لایحه حجاب «مردم علیه مردم» است، انتقاداتی را علیه این لایحه مطرح کرده که محور انتقاداتش «خانواده محوری» لایحه حجاب و عفاف است | صفحه ۳

قله نقطه دیدن افق‌های دورتر است

نه محل توقف

بین‌المللی قوی حضور دارد. با کشورهای مهمی در دنیا ارتباطات وثیقی دارد. آن چیزی که مهم است، شکست خوردن پروژه رهبری دنیا توسط غرب است. اروپا نیست. آنها معتقد بودند دیگر ایران زمینگیتر شده و یک ایده‌ای را تبلیغ کرده بودند که اگر کسی با آمریکا، فرانسه، انگلیس و آلمان رابطه نداشته نیست و وزیر انگلیس با رئیس‌جمهور فرانسه داشتند، بعضی از این مستولان اگر یک تماس تلفنی با مثلاً نخست‌وزیر انگلیس یا رئیس‌جمهور فرانسه داشتند، قند در دل‌شان آب می‌شد، بقیه را اصلاً حساب نمی‌کردند، این گذشت. معلوم شد ایران کشور بسیار فعالی در سطح بین‌المللی است. در جمع‌ها

محمد جواد لاریجانی: عضویت ما در شانگهای، بریکس و حتی روابط ما با کشورهای منطقه و کشورهای مختلف شکست بزرگی برای آمریکا و اروپا نیست. آنها معتقد بودند دیگر ایران زمینگیتر شده و یک ایده‌ای را تبلیغ کرده بودند که اگر کسی با آمریکا، فرانسه، انگلیس و آلمان رابطه نداشته نیست و وزیر انگلیس با رئیس‌جمهور فرانسه داشتند، بعضی از این مستولان اگر یک تماس تلفنی با مثلاً نخست‌وزیر انگلیس یا رئیس‌جمهور فرانسه داشتند، قند در دل‌شان آب می‌شد، بقیه را اصلاً حساب نمی‌کردند، این گذشت. معلوم شد ایران کشور بسیار فعالی در سطح بین‌المللی است. در جمع‌ها

سپاه تا پایان تردد زائران پای کار خدمت‌رسانی است

فرمانده کل سپاه با حضور میدانی در مرز مهران: سپاه تمام توان و بضاعت خود را برای تسهیل در تردد زوار اربعین و خدمات‌رسانی در همه مرزها به کار گرفته است و در هر دو سوی مرز در بخش پزشکی و خدمات‌رسانی و امکانات درمانی با استقرار بیمارستان‌های صحرایی اقدام کرده است

۱۵

هشدار تهران به ماجراجویی آمریکا در گذرگاه قائم - البوکمال

در پی اقدامات تحریک‌آمیز آمریکا در منطقه با هدف بی‌ثبات‌سازی و برهم زدن همکاری محور مقاومت، امیر عبداللّه‌پان به سوریه و لبنان سفر کرده تا سطح مناسبات اقتصادی و سیاسی با متحدان را تحکیم کند؛ سفری که وزیر خارجه از صدها کیلومتر دورتر خطاب به امریکایی‌ها نسبت به بستن مواصلات تاریخی (القائم-البوکمال) برای گسستن همکاری‌های جبهه مقاومت هشدار داد

۲

جنبش جنازه‌ها کشته جدید رو کرد!

هر مرگی که اتفاق می‌افتد، انقلاب کاربکاتوری و مرده «زن، زندگی، آزادی» همچون آن موجودی که از جنازه‌ها تغذیه می‌کند و جان می‌گیرد، تکلی می‌دهد تا شاید بتواند برخیزد. جدیدترین نمونه آن فوت زنانی جواد روحی در نوشهر است. در حالی که هنوز ساعاتی بیشتر از فوت جواد روحی نمی‌گذشت و پیکر او برای آزمایشات سم‌شناسی و بررسی علت تامه فوت به پزشکی قانونی ارسال شده و نسبت به کالبدشکافی و نمونه‌گیری اقدام شده بود، تیم‌های سایبری برانداختن و رسانه‌های فارسی زبان ضد ایرانی، عملیات روانی- رسانه‌ای خود را آغاز کردند و خبر از قتل جواد روحی در زندان به دست مأموران دادند

۱۳

هت تریک قهرمانی دختران

دختران نونهال تکواندوی ایران با هت‌تریکی قهرمانی به کار خود در قهرمانی جهان پایان دادند. ششمین دوره مسابقات تکواندوی قهرمانی نونهالان جهان در حالی در بوسنی برگزار شد که دختران ایران با کسب سه طلا و سه نقره برای سومین سال متوالی بر سکوی قهرمانی ایستادند

۱۲

کم‌اثر سازی تحریم با تیغ «بریکس»

در صورتی که کشورهایی با پتانسیل‌های مختلف دور هم جمع شوند، می‌توانند تهدید بزرگی برای تمرکز قدرت در غرب باشند

۱۶

گروه تئاتری که تا صبح کنار پیکر شهدا خوابیدند

ناصر شفق، بنیانگذار و رئیس هیئت‌مدیره و مدیر عامل انجمن سینمای دفاع مقدس در گفت‌وگو با «جوان» در زمان جنگ هم تئاتر بود هم فیلم، که حدود ۲ هزار فیلم از جنگ به صورت واقعی داشتیم. همان آرشیرو روایت فتح است. عموماً تولیدی‌ها را به صداوسیما می‌فرستادیم، آنهایی که بار هنری بیشتری داشتند برای معاونت جنگ وزارت ارشاد و ستاد معاونت جنگ می‌دادیم تا خوراک تبلیغات برای احاد جامعه باشد

یادداشت ورزشی

دنیا حیدری / خبرنگار گروه ورزشی

فدراسیون به جای توجیه با تخلف‌ها برخورد کند

وضع قانون یک داستان است و تمکین از آن و نحوه اجرائی داستانی دیگر! بی‌تردید فدراسیون فوتبال جهت پایین کشیدن قبیله قراردادهای نجومی بود که به صرافت وضع قانون سقف بودجه افتاد، چراکه رقم‌های رد و بدل شده طی سال‌های اخیر فوتبال ایران را به ورطه نابودی کشانده بود. با وجود این پرواضح بود که همه باشگاه‌ها خود را موظف به رعایت قانون ندانند و بی‌توجه به آن راه خود را طی کنند. این را می‌شد از گلابه‌های گاه و بیگاه برخی باشگاه‌ها و چانه‌زنی‌هایی که در این راستا با فدراسیون داشتند، دریافت. هر چند که بسیاری در لاف‌ها یا حتی به گلابه از رد شدن برخی باشگاه‌ها از مرز قانون می‌گفتند، اما ادعاهای مطرح شده نمی‌توانست محلی از اعراب داشته باشد وقتی مدرکی ثابت آن ارائه نمی‌شد و تنها بر اساس تجربیات و شواهد امر بود | صفحه ۱۳

یادداشت اجتماعی

پروین قائمی

آیا استرس سبک زندگی است؟

به گفته برخی از پژوهشگران اجتماعی و روان‌شناسان، ما نسل استرس هستیم و جوانان امروز، به‌رغم برخورداری از امکانات مادی فراوان، از هر زمان دیگری از زندگی خود ناراضی‌تر و دربارہ آینده‌شان نگران تر هستند. براساس مطالعاتی که جامعه‌شناسان امریکایی انجام داده‌اند، میزان خودکشی گروهی نسبت به سال ۲۰۰۷ که در پایین‌ترین سطح خود بود، تقریباً ۸۰ درصد افزایش پیدا کرده‌است. این آمار ضعیف شدن سلامت روانی نسل فعلی و علائم اضطرابی شدید در سراسر جهان را نشان می‌دهد که یکی از دلایل مهم خشونت‌های جمعی روزافزون است. قرار بود توانمندی فناوریانه را بر ملامی‌کنند؛ به‌طور نمونه در روزهای اخیر یکی از چهره‌های فعال در حوزه زنان با تأکید بر اینکه لایحه حجاب «مردم علیه مردم» است، انتقاداتی را علیه این لایحه مطرح کرده که محور انتقاداتش «خانواده محوری» لایحه حجاب و عفاف است | صفحه ۳

یادداشت اجتماعی

زهرآ چیدری / خبرنگار گروه اجتماعی

پشت پرده برخی مخالفت‌ها با لایحه حجاب

اگر چه در نسخه کنونی لایحه حجاب و عفاف که با تصمیم نمایندگان مجلس طبق لایحه ۸۵ قانون اساسی در کمیسیون قضایی حقوقی در حال بررسی است، اصلاحات متعددی انجام شده و به نظر مطرح کردند و خطاب به آنها فرمودند: «حضور شما در دانشگاه این را خنثی می‌کند.» با توجه به فریب‌الوقوع بودن بازگشایی دانشگاه‌ها، پرسش اساسی این است که چرا دشمن برای ستیزه‌گری با نظام اسلامی به دانشگاه امید بسته است. اولین پاسخی که در این خصوص به ذهن متبادر می‌شود امید دشمن به تکرار نالارای‌های دانشگاه‌ها و بازگرداندن اغتشاشات به خیابان‌هاست. بدون تردید شکست خوردگان جنگ ترکیبی سال گذشته تمامی مساعی خویش را برای بی‌ثبات‌سازی کشور به کار خواهند گرفت | صفحه ۲

یادداشت سیاسی

حسین عبداللّهی فر

چرا دشمن به ستیزه‌گری در دانشگاه امید بسته است؟

«یکی از نقاط ستیزه‌گری دشمن که به آن امید دارد دانشگاه‌ها است.» این هشدار می‌بود که رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت مطرح کردند و خطاب به آنها فرمودند: «حضور شما در دانشگاه این را خنثی می‌کند.» با توجه به فریب‌الوقوع بودن بازگشایی دانشگاه‌ها، پرسش اساسی این است که چرا دشمن برای ستیزه‌گری با نظام اسلامی به دانشگاه امید بسته است. اولین پاسخی که در این خصوص به ذهن متبادر می‌شود امید دشمن به تکرار نالارای‌های دانشگاه‌ها و بازگرداندن اغتشاشات به خیابان‌هاست. بدون تردید شکست خوردگان جنگ ترکیبی سال گذشته تمامی مساعی خویش را برای بی‌ثبات‌سازی کشور به کار خواهند گرفت | صفحه ۲